

Nr 7.

Ankom till riksdagens kansli den 21 mars 1944 kl. 6 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande egentliga statsutgifter för budgetåret 1944/45 under sjunde huvudtiteln, avseende anslagen inom finansdepartementets verksamhetsområde, jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

Finansdepartementet.

1:o **Finansdepartementet: Avlöningar. Finansdepartementet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts i propositionen nr 1 under sjunde huvudtiteln framlagda förslag (punkterna 1 och 2, s. 1 och 2 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 4 januari 1944) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 såsom förslagsanslag anvisa

- a) till *Finansdepartementet: Avlöningar* 472 000 kronor;
- b) till *Finansdepartementet: Omkostnader* 52 000 kronor.

Allmänna centrala ämbetsverk m. m.

2:o **Kammarkollegiet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 3, s. 2—5) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga av departementschefen angivna ändringar beträffande i personalförteckningen för kammarkollegiet intagna tjänstebemärkingar, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för kammarkollegiet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45, dels ock till Kammarkollegiet: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 391 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår anvisat med 395 000 kronor.

För behandling av prästlöneärenden och klockarärenden ha till arbetsförstärkning å kollegiets fjärde byrå från och med budgetåret 1936/37 an-

visats särskilda medel, för budgetåret 1943/44 6 000 kronor. Nämnda förstärkning anses icke erforderlig under nästa budgetår. Härigenom uppkommen minskning i medelsbehovet under anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal motväges delvis av en ökning om 2 000 kronor på grund av löneklassupflyttningar. Anslagsposten föreslås alltså nedsatt med 4 000 kronor.

Övriga poster i avlöningsstaten föreslås upptagna med oförändrade belopp.

Tjänstebestämmelserna notarie och sekreterare föreslås skola i personalförteckningen ersättas med bestämmelserna byråsekreterare, respektive förste byråsekreterare och likaså bestämmelsen andre advokatfiskal med bestämmelsen advokatfiskal.

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 4 januari 1944 angivna ändringar beträffande i personalförteckningen för kammarkollegiet intagna tjänstebestämmelser;

b) godkänna följande avlöningsstat för kammarkollegiet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förlagsvis</i>	kronor 258 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	» 83 000
3. Rörligt tillägg, <i>förlagsvis</i>	» 50 000

Summa kronor 391 000;

c) till *Kammarkollegiet*: *Avlöningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 391 000 kronor.

3:o) **Kammarkollegiet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4, s. 5) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kammarkollegiet*: *Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 36 000 kronor.

4:o) **Statskontoret: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 5, s. 5—8) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga av departementschefen förordade ändringar beträffande i personalförteckningen för

statskontoret intagna tjänstebenämningar, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statskontoret, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45, dels ock till Statskontoret: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 614 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår anvisat med 604 000 kronor.

De föreslagna ändringarna i personalförteckningen innebära, förutom att tjänstebenämningarna notarie och sekreterare utbytas mot benämningarna byråsekreterare och förste byråsekreterare, att benämningen revisor och bokhållare ändras till revisor.

I fråga om medelsanvisningen föreslås icke annan ändring, än att anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal uppräknas med 10 000 kronor med hänsyn till vissa personalkostnader, som föränledas av den från och med år 1944 företagna överflyttningen till statskontoret av ärenden angående pension åt reservstats- och reservpersonal vid försvarsväsendet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 4 januari 1944 angivna ändringar beträffande i personalförteckningen för statskontoret intagna tjänstebenämningar;

b) godkänna följande avlöningsstat för statskontoret, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>föreslagsvis</i>	kronor	308 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	»	230 000
3. Rörligt tillägg, <i>föreslagsvis</i>	»	76 000

Summa kronor 614 000;

c) till Statskontoret: Avlöningar för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 614 000 kronor.

5:o) **Statskontoret: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6, s. 8—10), vilket innebär en anslagsökning av 3 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till Statskontoret: Omkostnader för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 113 500 kronor.

6:o) **Kammarrätten: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 7, s. 10 och 11) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga av departementschefen förordade ändringar i fråga om personalförteckningen för kammarrätten, dels ock till Kammarrätten: Avlöningar för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 785 000 kronor.

I riksstaten för innevarande budgetår är ifrågavarande anslag upptaget med samma belopp. Beträffande personalförteckningen har föreslagits den ändringen, att en befattning som förste kanslissekreterare i lönegraden A 26 å överflyttningsstat måtte utgå ur förteckningen, enär innehavaren av befattningen numera erhållit förordnande å annan ordinarie tjänst. I anledning härav har en vid personalförteckningen fogad anmärkning med föreskrift om begränsning i fråga om förordnande å en av kammarrättens assessorstjänster ansetts böra utgå. Härjämte har föreslagits, att tjänstebenenämningen notarie ändras till byråsekreterare och benämningen sekreterare till kammarrättssekreterare.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 4 januari 1944 förordade ändringar i fråga om personalförteckningen för kammarrätten;

b) till *Kammarrätten: Avlöningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 785 000 kronor.

7:o) **Kammarrätten: Omkostnader. Kammarrätten: Kammarrättens årsbok.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 8 och 9, s. 11) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Kammarrätten: Omkostnader* 30 000 kronor;

b) till *Kammarrätten: Kammarrättens årsbok* 5 000 kronor.

8:o) **Statistiska centralbyrån: Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet.** Kungl. Maj:t har (punkt 10, s. 12—15) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statistiska centralbyrån, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45, dels ock till Statistiska centralbyrån: Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 468 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår anvisat med 445 000 kronor.

För nästa budgetår föreslås höjning av anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal med 20 100 kronor, därav 3 000 kronor för överflyttning till extra ordinarie stat av viss extra biträdespersonal med längre tjänstetid i syfte närmast att bereda befattningshavarna pensionsrätt, vidare 12 000 kronor, motsvarande avlöningen till en amanuens i lönegraden Eo 18 under 3 månader jämte viss biträdespersonal för handhavande av inkomst- och verksamhetsstatistiken, samt slutligen 5 100 kronor för förstärkning av arbetskrafterna å centrala bilregistret med två extra skrivbiträden.

Anslagsposten till rörligt tillägg föreslås uppräknad med 2 900 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag har ej föranlett erinran från utskottets sida. Utskottet hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statistiska centralbyrån, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor	295 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	»	113 800
3. Rörligt tillägg, förslagsvis	»	59 200
	Summa kronor	468 000;

b) till *Statistiska centralbyrån: Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 468 000 kronor.

9:o) **Statistiska centralbyrån: Avlöningar till personal vid 1944 års valstatistik.** Kungl. Maj:t har (punkt 11, s. 15 och 16) föreslagit riksdagen att till Statistiska centralbyrån: Avlöningar till personal vid 1944 års valstatistik för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 42 000 kronor.

För budgetåren 1940/41 och 1941/42 anvisades tillhoppa 55 700 kronor till avlöningar till personal vid 1940 års valstatistik, avseende riksdagsmannavalen 1940.

För åstadkommande av en statistik över 1944 års riksdagsmannaval beräknas medelsbehovet till 55 600 kronor, varav 42 000 kronor i avlöningar och 13 600 kronor i omkostnader.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statistiska centralbyrån: Avlöningar till personal vid 1944 års valstatistik* för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 42 000 kronor.

10:o) **Statistiska centralbyrån: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 12, s. 16—18) föreslagit riksdagen att till *Statistiska centralbyrån: Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 142 500 kronor.

För ifrågavarande ändamål är å riksstaten för innevarande budgetår anvisat ett anslag av 132 500 kronor.

För nästa budgetår beräknas medelsbehovet för bränsle, lyse och vatten stiga med 3 000 kronor, varav 1 600 kronor belöpa på 1944 års valstatistik. För övriga expenser uppskattas den erforderliga ökningen till 13 000 kronor. Härav falla 12 000 kronor på nyssnämnda valstatistik och återstoden på centrala bilregistret.

Å andra sidan hava utgifterna för publikationstryck beräknats minska med 5 000 kronor, varjämte försäljningsmedlen för publikationer beräknats giva en med 1 000 kronor ökad inkomst.

Utskottet.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statistiska centralbyrån: Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 142 500 kronor.

11:o) **Statistiska centralbyrån: Bibliotekets underhåll.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13, s. 18 och 19) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statistiska centralbyrån: Bibliotekets underhåll* för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 3 000 kronor.

12:o) **Riksräkenskapsverket: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 14, s. 19—24) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning och avlöningsstat för riksräkenskapsverket, den senare att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45, dels ock till Riksräkenskapsverket: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 734 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår anvisat med 705 000 kronor.

I den vid 1943 års riksdag genom propositionen nr 364 framlagda planen för finansstatistikens effektivisering förutsattes, att till riksräkenskapsverket skulle förläggas statistiken över den vid taxeringen till allmän omsättnings-skatt deklarerade handelsomsättningen ävensom statistiken över statens finanser. Med anledning härav ha för nästa budgetår vissa ändringar beträffande riksräkenskapsverkets personalförteckning och avlöningsstat ansetts erforderliga.

I fråga om personalförteckningen föreslås — förutom att antalet å övergångsstat uppförda revisorer i lönegraden A 22 på grund av avgång minskas från 17 till 16 — att å densamma upptages en ny befattning såsom byråchef i lönegraden A 30, avsedd för den finansstatistiska byrån, varvid den nuvarande dubbleringen av byråchefstjänsten å budgetbyrån förutsättes skola upphöra.

I förslaget till ny avlöningsstat har anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän på grund härav uppräknats med belopp motsvarande avlöningen till en byråchef i A 30, i runt tal 11 000 kronor, och anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal höjts med 14 000 kronor för att utrymme skall kunna beredas för avlöningar till personal för finansstatistiken. Det förutsättes få ankomma på riksräkenskapsverket att inom ramen av disponibla medel å förevarande anslagspost föranstalta om den organisation av finansstatistiken som finnes lämpligast.

För rörligt tillägg har beräknats en ökning med 4 000 kronor.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för riksräkenskapsverket:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat:	
1 generaldirektör	B 3
4 byråchefer	A 30
1 byrådirektör	A 28
4 revisionskommissarier	A 26
4 förste revisorer	A 24
26 revisorer	A 21
8 revisionsassistenter	A 18
2 kansliskrivare	A 11
4 kontorister	A 9
1 förste expeditionsvakt	A 7

16 kanslibiträden	A	7
4 expeditionsvakter	A	5
7 kontorsbiträden	A	4
2 skrivbiträden	A	2

Tjänstemän å övergångsstat:

16 revisorer	A	22
--------------------	---	----

Anm. 16 revisorstjänster å ordinarie stat må tillsättas endast i den mån revisorer å övergångsstat avgå från sina befattningar;

b) godkänna följande avlöningsstat för riksräkenskapsverket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor	501 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	»	137 000
3. Rörligt tillägg, förslagsvis	»	96 000

Summa kronor 734 000;

c) till Riksräkenskapsverket: Avlöningar för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 734 000 kronor.

13:o) **Riksräkenskapsverket: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 15, s. 24—26) föreslagit riksdagen att till Riksräkenskapsverket: Omkostnader för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 151 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är å riksstaten för innevarande budgetår anvisat med 126 000 kronor.

Med hänsyn till belastningen under budgetåret 1942/43 ävensom behovet av ökad inventeringsverksamhet, främst hos länsstyrelserna, beräknas medelsbehovet för reseersättningar under nästa budgetår stiga med 1 000 kronor. För expenser beräknas utgiftsstegringen till 19 000 kronor. Ökningen motiveras dels av belastningen under nästföregående budgetår, dels ock av nytillkommande kostnader, delvis av engångskaraktär, för finansstatistiken. Slutligen beräknas en utgiftsökning av 5 000 kronor för publikationstryck i anledning av att tryckningen av riksräkenskapsverkets årsbok, i enlighet med vad som förutsattes i propositionen nr 364/1943, skall återupptagas.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till Riksräkenskapsverket: Omkostnader för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 151 000 kronor.

14:o) **Riksräkenskapsverket: Förstärkning av riksräkenskapsverkets administration m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 16, s. 26 och 27) föreslagit riksdagen att till Riksräkenskapsverket: Förstärkning av riksräkenskapsverkets administration m. m. för budgetåret 1944/45 anvisa ett anslag av 134 500 kronor.

För innevarande budgetår har, förutom ovannämnda avlönings- och omkostnadsanslag till riksräkenskapsverket, under ifrågavarande rubrik anvisats ett obetecknat anslag av 110 000 kronor, varav 105 000 kronor för avlöningar och 5 000 kronor för omkostnader.

För nästa budgetår föreslås en anslagsökning av 24 500 kronor, varav 20 000 kronor för avlöningar och 4 500 kronor för omkostnader.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Riksräkenskapsverket: Förstärkning av riksräkenskapsverkets administration m. m.* för budgetåret 1944/45 anvisa ett anslag av 134 500 kronor.

15:o) **Statens lönenämnder: Avlöningar. Statens lönenämnder: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 17 och 18, s. 27 och 28) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 såsom förslagsanslag anvisa

- a) till *Statens lönenämnder: Avlöningar* 81 000 kronor;
- b) till *Statens lönenämnder: Omkostnader* 7 000 kronor.

16:o) **Konjunkturinstitutet: Avlöningar. Konjunkturinstitutet: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkterna 19 och 20, s. 28 och 29) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1944/45 såsom förslagsanslag under rubriken Konjunkturinstitutet beräkna till Avlöningar 52 400 kronor och till Omkostnader 10 000 kronor.

Därefter har Kungl. Maj:t i *propositionen nr 109*, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 18 februari 1944, föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för konjunkturinstitutet, dels ock för budgetåret 1944/45 såsom förslagsanslag anvisa till Konjunkturinstitutet: Avlöningar 95 000 kronor och till Konjunkturinstitutet: Omkostnader 18 000 kronor.

Sedan konjunkturinstitutet tidigare under krigsåren varit nedlagt, har 1943 års riksdag, på förslag av Kungl. Maj:t i *propositionen nr 314* (elfte huvudtiteln, s. 35—37), i skrivelse nr 445 anmält, att riksdagen icke funnit nå-

got att erinra mot att verksamheten inom konjunkturinstitutet återupptoges. I enlighet härmed har Kungl. Maj:t den 24 september 1943 förordnat, att verksamheten inom konjunkturinstitutet skulle återupptagas från och med den 1 oktober 1943. I samband härmed ha ärendena angående institutet ansetts böra återföras till finansdepartementet, där de handlagts före tillkomsten av folkhushållningsdepartementet. Bearbetningen av de centrala ekonomiska frågorna har fått ökad betydelse i samband med det fortsatta arbetet med utredningar rörande omställningen vid ett fredsslut. I anledning härav har departementschefen förordat sådan utökning av institutets personal, att institutets verksamhet kan återupptagas i samma omfattning som före kriget.

I enlighet med skilda beslut av Kungl. Maj:t under år 1943 tjänstgöra för närvarande vid institutet såsom ordinarie personal en sakkunnig, tillika ledare för institutets undersökningar, med en årlig avlöning av 12 000 kronor, och vidare, såsom icke-ordinarie personal, en assistent med en ersättning av 600 kronor för månad och ett skrivbiträde med månadsarvode å 275 kronor.

Beträffande den ordinarie befattningshavaren föreslås ingen annan ändring än att, med hänsyn till den chefsställning, som denne intager, samt till de kvalifikationer, som måste krävas av innehavaren av befattningen, tjänstbenämningen ändras till professor och ledare av institutets undersökningar.

Vad angår den icke-ordinarie personalen har — främst med hänsyn till de planerade undersökningarna rörande nationalinkomsten — ansetts erforderligt att från och med nästa budgetår vid institutet anställa en chefsstatistiker, vilken skulle erhålla ett månadsarvode av lägst 700 kronor och högst 1 100 kronor.

Med anledning av den angivna utvidgningen av institutets verksamhet har det erforderliga antalet befattningshavare i assistent- och lägre grader uppskattats till tre assistenter, tre amanuenser, en kontorist och sex kontors- eller skrivbiträden. Avlöningen till assistenter och biträdespersonal har — på förslag av nämnden för konjunkturinstitutet och med hänsyn till den sedan 1939 inträdda förskjutningen av lönenivån — föreslagits utgå efter ändrade grunder, nämligen i anslutning till de löneplaner, som gälla för statens krisorgan. Institutet skulle härigenom medgivas rätt att bestämma månadsavlöningen till assistenter inom de gränser, som gälla inom lönegrupp VI vid krisorganen, d. v. s. lägst 550 kronor och högst 900 kronor, samt för biträdespersonalen i enlighet med lönegrupp I vid krisorganen, eller lägst 175 och högst 325 kronor. Hinder anses icke böra möta att i fråga om biträdespersonalen i enstaka fall gå utöver den angivna gränsen av 325 kronor för månad. Maximiersättningen för amanuenser föreslås höjd från 350 till 400 kronor per månad. Den vid institutet anställda kontoristen, vilken är placerad i lönegrad Eo 9 och för närvarande är tjänstledig, förutsättes återinträda i tjänstgöring under nästa budgetår.

För administrativt biträde samt för övertidsersättning och ersättning åt tillfällig arbetskraft i samband med publiceringen av institutets utredningar beräknas ett belopp av 1 700 kronor.

Från dessa utgångspunkter föreslås avlöningsanslaget, som i gällande riksstat är uppfört med ett allenast formellt belopp av 100 kronor, skola för nästa budgetår anvisas med ett belopp av 95 000 kronor.

Omkostnadsanslaget, för innevarande budgetår å 6 000 kronor, är avsett för publicering av periodiska rapporter över det ekonomiska läget. Med anledning av den kraftigt utvidgade publiceringsverksamheten, som förväntas under nästa budgetår, har medelsbehovet för publikationstryck uppskattats till 12 000 kronor. Härjämte föreslås för nästa budgetår att under omkostnadsanslaget beräknas 100 kronor för eventuella sjukvårdskostnader för institutets ordinarie och extra ordinarie personal, 2 000 kronor för bränsle, lyse och vatten samt 3 900 kronor till övriga expenser.

Den föreslagna förstärkningen av konjunkturinstitutets personal avser att möjliggöra ett återupptagande av institutets verksamhet i samma omfattning som före kriget. Under erinran härom får utskottet med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må

I) godkänna följande personalförteckning för konjunkturinstitutet:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat:	
1 professor och ledare för institutets undersökningar, lön enligt särskilda bestämmelser	—
2 sakkunniga, lön enligt särskilda bestämmelser	—;

II) för budgetåret 1944/45 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Konjunkturinstitutet*: *Avlöningar* 95 000 kronor;

b) till *Konjunkturinstitutet*: *Omkostnader* 18 000 kronor.

17:o) **Konjunkturinstitutet: Särskilda undersökningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 21, s. 29), vilket innebär, att anslaget med hänsyn till förefintlig reservation i likhet med innevarande budgetår anvisas med allenast ett formellt belopp av 100 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Konjunkturinstitutet*: *Särskilda undersökningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 100 kronor.

18:o) **Statens sakrevision: Avlöningar. Statens sakrevision: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkterna 22 och 23, s. 29 och 30) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1944/45 såsom förslagsanslag under rubriken Statens sakrevision beräkna till Avlöningar 300 000 kronor och till Omkostnader 50 000 kronor.

Därefter har Kungl. Maj:t i *propositionen nr 73*, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 11 februari 1944, föreslagit riksdagen att för budgetåret 1944/45 såsom förslagsanslag anvisa dels till Statens sakrevision: Avlöningar 325 000 kronor, dels ock till Statens sakrevision: Omkostnader 70 000 kronor.

I riksstaten för innevarande budgetår äro under rubriken Statens sakrevision uppförda två förslagsanslag, varav ett å 200 000 kronor till avlöningar och ett å 40 000 kronor till omkostnader.

På förslag av Kungl. Maj:t i propositionen nr 164 beslöt 1943 års riksdag under vårsessionen om upprättande av ett särskilt organ, benämnt statens sakrevision, för fortlöpande sakrevision av statsverksamheten. I samband med behandlingen av frågan om inrättande av en statens organisationsnämnd förordade fjolårets riksdag vidare under höstsessionen en sammanslagning av sakrevisionen med statens krisrevision. Denna sammanslagning har därefter kommit till stånd genom beslut av Kungl. Maj:t.

Möjlighet föreligger ännu icke att taga någon närmare ställning i frågan om omfattningen av sakrevisionens framtida verksamhet och därav betingade anslagsbehov. Anslagsberäkningarna grunda sig därför väsentligen på samma mera allmänna bedömanden som anslagsavvägningen för löpande budgetår.

För nästa budgetår beräknas medelsbehovet för avlöningsförmåner åt ledamöter av styrelsen för sakrevisionen till oförändrat belopp, 48 000 kronor.

Med hänsyn till att sakrevisionen övertagit en del av krisrevisionens personal och arbetsuppgifter, har personalkadern redan från början blivit avsevärt större än vad som förutsattes vid fjolårets anslagsberäkning. Avlöningskostnaderna för den personal, som övertagits från krisrevisionen, belöper sig för närvarande till omkring 175 000 kronor om året. Då revisionen anses ha behov av en avsevärd utökning av arbetskrafterna, har anslagsbehovet för avlöningar till kanslipersonalen uppskattats till sammanlagt 225 000 kronor.

Till experter och sakkunniga har beräknats ett belopp av 50 000 kronor, vilket innebär en ökning med 25 000 kronor.

Även beträffande omkostnadsanslaget medför sakrevisionens övertagande av väsentliga delar av krisrevisionens arbetsuppgifter, särskilt på den militära förvaltningens område, större kostnader än som kunde förutses vid den anslagsberäkning, som framlades för 1943 års riksdag. För reseersättningar erfordras sålunda för nästa budgetår 50 000 kronor och för expenser 20 000 kronor, i stället för tidigare beräknade 15 000 kronor för vartdera ändamålet.

Utskottet.

Sedan en del av krisrevisionens arbetsuppgifter överförts på andra organ har den av fjolårets riksdag under höstsessionen förordade sammanslagningen

av krisrevisionen med statens sakrevision numera kommit till stånd. Beräkningen av medelsbehovet för den utvidgade organisationen av statens sakrevision föranleder ej erinran från utskottets sida. Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 såsom förslagsanslag anvisa

- a) till *Statens sakrevision: Avlöningar* 325 000 kronor;
- b) till *Statens sakrevision: Omkostnader* 70 000 kronor.

19:o) **Statens organisationsnämnd: Avlöningar. Statens organisationsnämnd: Omkostnader.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 24 och 25, s. 30 och 31) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed anmäles.

20:o) **Valutakontoret: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 26, s. 31 och 32) föreslagit riksdagen att till Valutakontoret: Avlöningar för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 375 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår anvisat med 400 000 kronor.

Kostnaderna för valutakontorets verksamhet äro avsedda att täckas med avgifter, som med stöd av kungörelsen den 25 februari 1940 (nr 126) uttagas vid försäljning i vissa fall av utländska betalningsmedel och utländska fordringar. Intäkten av dylika avgifter ingår med ett till 450 000 kronor beräknat belopp i den å riksstatsförslagets inkomstsida upptagna posten Vissa licensavgifter m. m.

Med hänsyn till ovissheten om utvecklingen av betalningsförhållandena med utlandet har Kungl. Maj:t vid anslagsberäkningen utgått från nuläget. På grund av vissa personalförändringar m. m. beräknas anslagsbehovet för nästa budgetår nedgå med 25 000 kronor.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Valutakontoret: Avlöningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 375 000 kronor.

21:o) **Valutakontoret: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 27, s. 32) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Valutakontoret: Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 75 000 kronor.

Skatte- och kontrollväsen.

22:o) **Tullverket: Avlöningar till befattningshavare hos generaltullstyrelsen. Tullverket: Avlöningar till befattningshavare å tullstaten. Tullverket: Omkostnader. Kontrollstyrelsen: Avlöningar. Kontrollstyrelsen: Omkostnader. Kontrollstyrelsen: Kontroll å tillverkningsavgifter. Kontrollstyrelsen: Granskning av systembolagens ekonomiska förvaltning.** Beträffande ifrågasvarande anslag (punkterna 28—34, s. 33—35) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

23:o) **Mynt- och justeringsverket: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 35, s. 35—39) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för mynt- och justeringsverket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45, dels ock till Mynt- och justeringsverket: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 520 300 kronor.

Ifrågasvarande anslag är å riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 500 000 kronor.

I samband med anslagsäskandet har Kungl. Maj:t framlagt förslag till viss reglering av justerarnas inkomster. Dessa befattningshavare, vilka förordnas av mynt- och justeringsverket, uppbära avgifter enligt den s. k. justerartaxan för verkställda förrättningar. Av inflytande avgifter äga justerarna såsom ersättning för sitt arbete m. m. behålla *dels* 15 procent av uppburna belopp såsom täckning för omkostnader i tjänsten, *dels* täckning för utbetalt arvode till biträdande eller vikarierande justerare, *dels ock* av återstoden hela den del, som icke överstiger 8 000 kronor för år, hälften av den del, som överstiger 8 000 men icke 10 000 kronor för år, samt en fjärdedel av den del, som överstiger 10 000 kronor för år. Övriga influtna avgiftsmedel skola inlevereras till mynt- och justeringsverket. Denna inleverering uppgår som regel till sammanlagt omkring 20 000 kronor för år medan justerarnas behållna andel under senare år uppgått till ungefär 200 000 kronor för år.

Till följd av de under kriget inträdda förhållandena, särskilt nedläggandet av bensinstationer, ha justerarna fått vidkännas en inkomstminskning, medan deras omkostnader ökat till följd av prisstegringen. Härför ha justerarna icke erhållit annan kompensation än en höjning av det taxetillägg, som utgår för vissa förrättningar utom stationeringsorten, vilken höjning för justerarna medfört en inkomstökning av i medeltal 4,5 procent. I syfte att bereda ytterligare gottgörelse för inkomstminskningen ävensom för den inträdda levnadskostnadsstegringen föreslås, att de till mynt- och justerings-

verket inlevererade medlen restitueras till justerarna i proportion till deras behållna nettoinkomst. Sådan restitution skall få tillgodonjutas med 15 procent av nettoinkomsten i vad densamma uppgår till högst 5 000 kronor samt med 10 procent på återstoden. Dock får den behållna nettoinkomsten icke härigenom stiga över 10 000 kronor. Vidare skola restitutionerna i förekommande fall reduceras så, att de tillsammans icke överstiga det inlevererade beloppet. Genomförande av detta förslag för år 1942 skulle tillfört justerarna en inkomstökning av i medeltal 7,3 procent.

Departementschefen har understrukt, att den sålunda förordade anordningen är helt betingad av krisförhållandena och därför bör betraktas som temporär.

Vidkommande avlöningsstaten föreslås anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar minskad med 12 700 kronor, motsvarande beloppet av nu utgående arvoden till tre biträdande justerare, vilka tjänstgöra vid mynt- och justeringsverket. Deras arvoden anses framdeles böra bestämmas av verket enligt samma grunder, som gälla för biträdande justerare inom landsortsdistrikten. Nämda arvodessumma skall med anledning härav beräknas under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, varvid densamma föreslås jämkad uppåt till 15 000 kronor.

Medelsförbrukningen i övrigt för avlöningar till övrig icke-ordinarie personal är till stor del beroende på i vad mån behovet av forcerad mynttillverkning kommer att göra sig gällande under nästa budgetår. Då Kungl. Maj:t i detta avseende utgått från nu rådande förhållanden, har anslagsposten ansetts böra uppräknas dels med 5 000 kronor, huvudsakligen på grund av att en tjänsteman i lönegraden Ex 14 är erforderlig, därest smältning till silvermynt även fortsättningsvis skall äga rum i dubbla skift, dels ock med 12 000 kronor för arvode till en arbetsstudieexpert, vilken anställts under innevarande budgetår med anlitan av sjunde huvudtitelns anslag till extra utgifter. I samband härmed förutsattes, att sistnämnda arvodeskostnad, därest riksdagen icke gör någon erinran häremot, skall få slutligt belasta icke-ordinarieposten jämväl under innevarande budgetår.

För rörligt tillägg beräknas en anslagshöjning av 1 000 kronor.

Den av Kungl. Maj:t föreslagna provisoriska regleringen av justerarnas inkomster giver icke utskottet anledning till erinran. Utskottet, som tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag jämväl i övrigt, får alltså hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för mynt- och justeringsverket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 102 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	» 28 600

3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	kronor	89 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	26 000
5. Avlöningar till verkmästare, förmän och arbetare, <i>förslagsvis</i>	»	275 000
	Summa kronor	520 600

Särskilda uppbördsmedel:

Ombudsarvoden	kronor	300
	Nettoutgift kronor	520 300;

b) till *Mynt- och justeringsverket*: *Avlöningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 520 300 kronor.

24:o) **Mynt- och justeringsverket: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 36, s. 39 och 40), vilket innebär en höjning av anslaget med 800 kronor, motsvarande engångskostnaden för tryckning av vissa anvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Mynt- och justeringsverket: Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 79 300 kronor.

25:o) **Avsättning till bankinspektionens fond. Avsättning till fondinspektionens fond. Jordbrukskassetillsynen: Avsättning till jordbrukskassetillsynens fond.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 37—39, s. 40—41) hemställer utskottet,

- att riksdagen må för budgetåret 1944/45 anvisa
- a) till *Avsättning till bankinspektionens fond* ett förslagsanslag av 80 000 kronor;
 - b) till *Avsättning till fondinspektionens fond* ett förslagsanslag av 15 000 kronor;
 - c) till *Jordbrukskassetillsynen: Avsättning till jordbrukskassetillsynens fond* ett anslag av 45 000 kronor.

26:o) **Jordbrukskassetillsynen: Förstärkning av jordbrukskassetillsynens fond.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 40, s. 41) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 20 000 kronor till samma ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Jordbrukskassetillsynen: Förstärkning av jordbrukskassetillsynens fond* för budgetåret 1944/45 anvisa ett anslag av 15 000 kronor.

27:o) **Avsättning till sparbanksinspektionens fond. Tillsyn över sparbankernas förvaltning.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 41 och 42, s. 41) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Avsättning till sparbanksinspektionens fond* 115 000 kronor;

b) till *Tillsyn över sparbankernas förvaltning* 215 000 kronor.

28:o) **Stämpelomkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 43, s. 42), vilket innebär en höjning av anslaget med 5 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Stämpelomkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 310 000 kronor.

29:o) **Kostnader för årlig taxering.** Kungl. Maj:t har (punkt 44, s. 42 och 43) föreslagit riksdagen att till *Kostnader för årlig taxering* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 5 900 000 kronor.

För ifrågavarande ändamål är för innevarande budgetår anvisat 5 600 000 kronor.

På förslag av Kungl. Maj:t i propositionen nr 345 har 1943 års riksdag under höstsessionen beslutat genomgripande förändringar med avseende på taxeringsorganisationen från och med den 1 januari 1944. I propositionen har räknats med ökade utgifter å taxeringsanslaget till ett sammanlagt belopp av 404 000 kronor, vartill kommer en utgiftsökning av 200 000 kronor på grund av en av riksdagen beräknad höjning av det sammanlagda ersättningsbeloppet till taxeringsnämndsordförandena. Ytterligare utgiftsökning å sammanlagt 200 000 kronor föranledes av dels ökade kostnader på grund av taxeringsmaterialets tillväxt, dels ock en överflyttning till taxeringsanslaget av utgifter för bokföringsgranskning m. m. vid överståthållarämbetet, vilka tidigare belastat ett för budgetåret 1941/42 anvisat anslag till särskilda taxeringsundersökningar.

Å andra sidan kunna vissa till 505 000 kronor beräknade kostnader å ifrågavarande anslag inbesparas, låt vara att denna minskning i anslagsbelastningen motväges av ökade kostnader för länsstyrelserna, varför anslagsökningen föreslagits begränsad till 300 000 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Kostnader för årlig taxering* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 5 900 000 kronor.

30:o) **Kostnader för allmänna fastighetstaxeringen år 1945. Särskild ersättning för debitering av värnskatt.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 45 och 46, s. 43 och 44) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

31:o) **Särskild ersättning till indrivningsförrättare.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 47, s. 44), vilket innebär en av hänsyn till belastningen motiverad höjning av anslagsbeloppet med 50 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Särskild ersättning till indrivningsförrättare* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 250 000 kronor.

32:o) **Kostnader i anledning av avtal med främmande stat om handräckning i beskattningsärenden. Observations- och uppbördsprocenter m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 48 och 49, s. 44) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Kostnader i anledning av avtal med främmande stat om handräckning i beskattningsärenden* 1 000 kronor;

b) till *Observations- och uppbördsprocenter m. m.* 12 000 kronor.

Ersättningar för särskilda förmåner och rättigheter m. m.

33:o) **Ersättning till städerna för mistad tolag. Städens friheter. Ersättning till landsting och städer, som ej deltaga i landsting, för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 50—52, s. 45) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 anvisa

a) till *Ersättning till städerna för mistad tolag* ett förslagsanslag av 5 000 000 kronor;

b) till *Städens friheter* ett förslagsanslag av 40 000 kronor;

c) till *Ersättning till landsting och städer, som ej deltaga i landsting, för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel* ett anslag av 3 100 000 kronor.

34:o) **Vederlag för nedlagda utskänningsrättigheter.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 53, s. 45) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 12 000 kronor till samma ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vederlag för nedlagda utskänningsrättigheter* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 10 000 kronor.

35:o) **Ersättning för skattefrälseräntor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 54, s. 46) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning för skattefrälseräntor* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 5 000 kronor.

36:o) **Bidrag till skattetyngda kommuner.** Kungl. Maj:t har (punkt 55, s. 46 och 47) föreslagit riksdagen att dels till Bidrag till skattetyngda kommuner för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 16 000 000 kronor, dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att under år 1944 av anslaget använda ett belopp av högst 500 000 kronor för beredande av understöd åt synnerligt skattetyngda kommuner med avvikelse från de i förordningen den 16 december 1927 (nr 462) stadgade grunderna beträffande dylikt understöd.

Till ifrågavarande ändamål ha för innevarande budgetår anvisats 20 000 000 kronor.

Enligt en approximativ beräkning, som verkställts med ledning av uppgifter, vilka inhämtats från länsstyrelserna, skulle vid en understödstilldelning under år 1944 efter i huvudsak de grunder, som under senare år tillämpats, medelsbehovet kunna beräknas till 16 miljoner kronor. Den beräknade minskningen i medelsåtgången torde främst bero på det stegrade skatteunderlaget. Ett stort antal kommuner, vilka tidigare erhållit utjämningsbidrag, ha numera kunnat nedbringa sitt skattetryck under den gräns som är fastställd för erhållande av understöd. Vägväsendets förstatligande har även bidragit till denna utveckling.

Liksom för år 1943 har för innevarande år bemyndigande ansetts böra inhämtas av innebörd, att Kungl. Maj:t må, där så finnes av trängande behov påkallat, intill ett belopp av 500 000 kronor bevilja understöd med avvikelse från de i förordningen den 16 december 1927 (nr 462) stadgade grunderna.

I samband med Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har utskottet till behandling förehåft två likalydande motioner, väckta, den ena inom första kammaren av herr *E. Hage m. fl.* (I: 121) och den andra inom andra kam-

maren av herr *L. E. Andersson* i Hedensbyn *m. fl.* (II: 189), vari hemställt, att riksdagen måtte dels till Bidrag till skattetyngda kommuner för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 18 miljoner kronor, d. v. s. 2 miljoner kronor utöver vad som av Kungl. Maj:t föreslagits, dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att under år 1944 av anslaget använda ett belopp av högst 2,5 miljoner kronor för beredande av ytterligare understöd åt synnerligen skattetyngda kommuner med avvikelser från de i förordningen den 16 december 1927 (nr 462) stadgade grunderna beträffande dylikt understöd, allt med iakttagande av att man söker uppnå en sådan provisorisk skatteutjämning för nämnda kommuner, att kommun — sedan skatteutjämningsmedel erhållits — i allmänhet icke påläggas en högre nettoskattebelastning (inklusive landstingsskatt) än 15 kronor per skattekrona eller det maximibelopp, som riksdagen — på förslag av resp. utskott och efter skedd utredning — finner lämpligt bestämma.

Angående de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, hänvisas till motionen I: 121.

Utskottet. Såsom motionärerna framhållit hade utskottet vid behandlingen av motsvarande anslagsfråga under fjolårets riksdag att taga ställning till två likalydande motioner med i huvudsak samma syftning som de nu ifrågavarande motionerna. Av den redogörelse om gällande bestämmelser och deras tillämpning, som utskottet då lämnade (utlåtande nr 7, punkt 35), framgår att till grund för understödets uträkning ligger ett beräknat skattetryck. Detta beräknade skattetryck framkommer efter en granskning av kommunernas inkomst- och utgiftsstaten jämte sammandrag av deras räkenskaper för det år understöden avse. Därest exempelvis utgift, som enligt normal hushållning bort bestridas med lånemedel, i stället beretts täckning med uttaxerade medel eller med lån, för vilket beräknats en förhållandevis för kort amorteringstid, föranleder detta en omräkning av skattetrycket.

Enligt förordningen den 16 december 1927 utgående understöd åt synnerligen skattetyngda kommuner uträknas alltså på grundval av det sålunda beräknade skattetrycket och består av dels vad man kan kalla »ordinarie» understöd, för vilkas beräkning detaljerade bestämmelser äro meddelade, och dels vad som här må kallas »extra» understöd. Extra understöd kan Kungl. Maj:t, då särskilda skäl därtill föranleda, bevilja såsom tillägg till det ordinarie understödet. Kungl. Maj:t kan även bevilja extra understöd med avvikelser från vissa för ordinarie understöd gällande villkor. Förordningen innehåller icke några bestämmelser om hur extra understöd skola beräknas. De få dock för ett och samma år tillhoppa ej uppgå till högre belopp än 3 000 000 kronor.

I detta sammanhang må framhållas, att det bemyndigande att få av anslaget använda ett belopp av högst 500 000 kronor, varom Kungl. Maj:t under förevarande punkt hemställt, avser att bereda möjlighet till understöd i vissa fall, då varken ordinarie eller extra understöd kan komma i fråga en-

ligt förordningen. Dylika bemyndiganden har riksdagen alltsedan 1934 brukat lämna Kungl. Maj:t, men under senare år ha de icke tagits i anspråk.

Enligt vad utskottet inhämtat ha understöd under år 1943 lämnats i sådan omfattning, att det ovan omnämnda beräknade skattetrycket efter skatteutjämnningen icke i något fall överstigit 19 kronor per skattekrona. Extra understöd ha därvid beviljats till ett sammanlagt belopp av i runt tal 1 670 000 kronor. Under innevarande år beräknas summan av de extra understöden under förutsättning av oförändrad praxis komma att nedgå och stanna ej obetydligt under halvannan miljon kronor. Detta innebär, att Kungl. Maj:t utan särskilt bemyndigande från riksdagens sida är oförhindrad att under innevarande kalenderår åstadkomma en avsevärd ytterligare lättnad i skattetrycket för de hårdast skattetyngda kommunerna.

Vidkommande frågan om riksdagen bör uttala sig för ändring under nästa budgetår i hittills vid understödens beviljande följda grunder, vill utskottet erinra om att en utredning i ämnet nyligen blivit slutförd. Kommunalskatteberedningen, som haft att utreda hur en förbättring i de synnerligen skattetyngda kommunernas läge lämpligen bör åstadkommas, har nämligen den 19 augusti 1943 framlagt sitt betänkande om den kommunala skatteutjämnningen (SOU 1943: 43). Departementschefen har funnit detta spörsmål vara av sådan omfattning, att förslag i ämnet icke torde hinna föreläggas årets riksdag. Av denna anledning förutsättes i Kungl. Maj:ts förslag till medelsanvisning för nästa budgetår, att bidrag skola utgå efter oförändrade grunder.

Liksom i fjol vill utskottet även nu understryka, att spörsmålet om en förbättring av de synnerligen skattetyngda kommunernas läge är av utomordentlig betydelse. Då emellertid frågan om den kommunala skatteutjämnningen efter slutförd utredning är beroende av Kungl. Maj:ts prövning och kan väntas bliva förelagd riksdagen så snart ärendets omfattande natur det medgiver, synes det slutliga ställningstagandet till framkomna förslag icke böra föregripas genom direktiv från riksdagens sida om ändrade grunder för bestämmandet av understöden från ifrågavarande anslag. Utskottet är av denna anledning icke berett att i frågans nuvarande läge tillstyrka motionärernas förslag.

Kungl. Maj:ts anslagsberäkning giver icke utskottet anledning till erinran. Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 121 och II: 189

a) till *Bidrag till skattetyngda kommuner* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 16 000 000 kronor;

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att under år 1944 av anslaget använda ett belopp av högst 500 000 kronor för beredande av understöd åt synnerligt skattetyngda kommuner med avvikelse från de i förordningen den 16 december 1927 (nr 462) stadgade grunderna beträffande dyligt understöd.

Diverse.

37:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Generaltullstyrelsens delfond.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 56 och 57, s. 47) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* 527 000 kronor;

b) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Generaltullstyrelsens delfond* 70 000 kronor.

38:o) **Statens intressekontor.** Kungl. Maj:t har (punkt 58, s. 47—49) föreslagit riksdagen att till Statens intressekontor för budgetåret 1944/45 anvisa ett anslag av 374 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 318 000 kronor.

Anslaget för nästkommande budgetår avser att bereda postverket ersättning för de kostnader, som belöpa på intressekontorets verksamhet under 1942 och som icke hänföra sig till restskatteförmedlingen i Stockholm.

Förhandlingar med Stockholms stad om fördelningen mellan staten och staden av kostnaderna för nämnda restskatteförmedling, vilka kostnader under åren 1937—1941 uppgått till sammanlagt 284 000 kronor, ha icke hunnit slutföras. Anvisningen av nu ifrågavarande anslag har emellertid icke ansetts för den skull behöva uppskjutas, enär den medelsanvisning som kan komma i fråga i samband med fördelningen av berörda kostnader icke anses böra ske under anslaget.

Utskottet. Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må till *Statens intressekontor* för budgetåret 1944/45 anvisa ett anslag av 374 000 kronor.

39:o) **Bidrag till erkända skatteförmedlingskassor. Staten åliggande kommunala och andra utskylder. Bidrag till vissa internationella byråer. Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 59—62, s. 49 och 50) och under erinran, att samma be-
lopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1944/45 anvisa

- a) till *Bidrag till erkända skatteförmedlingskassor* ett förslagsanslag av 300 000 kronor;
- b) till *Staten åliggande kommunala och andra utskylder* ett förslagsanslag av 1 000 kronor;
- c) till *Bidrag till vissa internationella byråer* ett förslagsanslag av 8 000 kronor;
- d) till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* ett reservationsanslag av 300 000 kronor.

40:o) **Fortlöpande konsumtionsundersökningar.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 63, s. 51), vilket innebär en av föreliggande belastningsciffror betingad höjning av anslaget med 3 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Fortlöpande konsumtionsundersökningar* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 30 000 kronor.

41:o) **Extra utgifter. Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 64 och 65, s. 51) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

- att riksdagen må för budgetåret 1944/45 anvisa
- a) till *Extra utgifter* ett reservationsanslag av 30 000 kronor;
 - b) till *Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst* ett förslagsanslag av 11 000 kronor.

42:o) **Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 66, s. 51 och 52) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kronor.

43:o) **Kristillägg.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 67, s. 52) kommer utskottet att senare avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

Stockholm den 21 mars 1944.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Sven Larsson, Bernhard Nilsson, Bäcklund, Holmström, Heiding, Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Gustaf Iwar Anderson, Gustav Emil Andersson, Rosenberg och Albertsson*; samt

från andra kammaren: herrar *Törnkvist, Eriksson* i Stockholm, *Bergström, Andersson* i Prästbol, *Persson* i Falla, *Persson* i Tidaholm, *Olsson* i Kullenbergstorp, *Wallentheim, Staxäng*, fru *Alvén*, herrar *Malmberg och Onsjö*.